

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-05

Ärende
TN 2020-0554

Handläggare
Jens Plambeck
08-686 1651
jens.plambeck@sll.se

Trafiknämnden
2021-05-18, punkt 13

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Beslut om förlängning av giltighetstiden för regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län

Ärendebeskrivning

Ärendet avser beslut om förlängning av giltighetstiden för regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län med anledning av covid-19 pandemin.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt nedanstående underlag.

- Regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län beslutat av landstingsfullmäktige (idag regionfullmäktige) 2017-10-17 www.sll.se/verksamhet/kollektivtrafik/kollektivtrafiken-vaxer-med-stockholm/regionala-trafikforsorjningsprogrammet/

Förslag till beslut

Förvaltningschefen föreslår att trafiknämnden beslutar att föreslå regionstyrelsen besluta att föreslå regionfullmäktige besluta följande.

1. Giltighetstiden för regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län förlängs till 2023/2024.

Förslag och motivering

Bakgrund

Enligt lag (2010:1065) om kollektivtrafik, kollektivtrafiklagen, ska det finnas en regional kollektivtrafikmyndighet i varje län. För Stockholms län vidkommande är det Region Stockholm genom trafiknämnden som är regional kollektivtrafikmyndighet. En av myndighetens centrala uppgifter att ta fram och besluta om ett regionalt trafikförsörjningsprogram med mål för kollektivtrafiken. Enligt kollektivtrafiklagen ska programmet vid behov uppdateras, och för Stockholms län vidkommande görs detta inom varje mandatperiod.

Stockholms län första regionala trafikförsörjningsprogram antogs av landstingsfullmäktige 2014 under mandatperioden 2010-2014. Ett reviderat regionalt trafikförsörjningsprogram antogs av landstingsfullmäktige 2017 under mandatperioden 2014-2018. Under innevarande mandatperiod 2018-2022 förväntas trafikförsörjningsprogrammet att uppdateras.

Utgångspunkter

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet är ett långsiktigt, strategiskt dokument. Lagen föreskriver ett antal krav för vad ett regionalt trafikförsörjningsprogram ska innehålla. Dessa skrivningar är utgångspunkten för det arbete som ska bedrivas och för programmets innehåll.

Enligt kollektivtrafiklagen är det den regionala kollektivtrafikmyndighetens ansvar att (8 §):

[...] fastställa mål för den regionala kollektivtrafiken.

Ett regionalt trafikförsörjningsprogram ska innehålla en redovisning av (10 §):

1. behovet av regional kollektivtrafik i länet samt mål för kollektivtrafikförsörjningen
2. alla former av regional kollektivtrafik i länet, både trafik som bedöms kunna utföras på kommersiell grund och trafik som myndigheten avser att ombesörja på grundval av allmän trafikplikt
3. åtgärder för att skydda miljön
4. tidsbestämda mål och åtgärder för anpassning av kollektivtrafik med hänsyn till behov hos personer med funktionsnedsättning
5. de bytespunkter och linjer som ska vara fullt tillgängliga för alla resenärer
6. omfattningen av trafik enligt lagen (1997:736) om färdtjänst

Överväganden och motivering

Ändrade omvärldsförutsättningar

Under 2020 och i början av 2021 har covid-19 pandemin kraftigt påverkat kollektivtrafikresandet nationellt och regionalt vilket får effekter för regionens förutsättningar att bedriva och utveckla länets kollektivtrafik. På vilket sätt och i vilken omfattning pandemins konsekvenser kommer påverka kollektivtrafiken är fortfarande oklart. Idag och en tid framöver kommer det vara svårt att fastställa mål för kollektivtrafiken. Det är svårt att kvantifiera och sätta måltal för kollektivtrafiken som exempelvis marknadsandel, belägningsgrad, årlig kostnadsutveckling och trygghet. Pandemin har även bidragit till förändrade förutsättningar för länets övriga aktörer att kunna planera och bidra till trafikförsörjningsprogrammets måluppfyllelse. Det behövs tid för att utvärdera konsekvenserna av pandemin och invänta en återhämtning eller ett nytt normalläge för kollektivtrafiken.

Förlängning av giltighetstiden för nuvarande trafikförsörjningsprogram

Med anledning av ovan beskrivna omständigheter föreslås en förlängning av giltighetstiden för nuvarande trafikförsörjningsprogram som antogs 2017. Det innebär att programmet inte revideras under innevarande mandatperiod 2018-2022 och att målmodellen kvarstår i väntan på ett nytt trafikförsörjningsprogram. Bedömningen är att nuvarande trafikförsörjningsprogram fortfarande fyller sin funktion fram till 2023 och att det är bättre att befintlig målmodell fortsätter skapa kontinuitet i verksamheten än att göra flera omtag i målmodellen på kort tid. Efter beslut hos regionfullmäktige om förlängning kommer det finnas kort information på Region Stockholms hemsida, där trafikförsörjningsprogrammet finns tillgängligt, om att giltighetstiden är förlängd samt bakgrund till beslutet.

Arbetet med att ta fram ett nytt trafikförsörjningsprogram påbörjas under våren 2021 med ett troligt antagande sista kvartalet 2023, det vill säga under nästa mandatperiod 2022-2026.

Information om kommande framtagande av nytt trafikförsörjningsprogram

Uppdraget med att ta fram ett nytt trafikförsörjningsprogram görs med syfte att fastlägga ett av länets viktigaste strategiska dokument för kollektivtrafikens utveckling. I och med regionbildningen har Region Stockholm ett samlat ansvar för regionens utveckling, vilket ger nya möjligheter att anta ett helhetsperspektiv på frågor om planering och tillväxt. Uppdraget är av stor betydelse för Region Stockholm, inte minst för att nå regionfullmäktiges

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-05

Ärende
TN 2020-0554

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

övergripande vision *En attraktiv, hållbar och växande Stockholmsregion med frihet för invånarna att själva forma sina liv och fatta avgörande beslut.* Att verka för en attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem är ett viktigt verktyg för att uppnå visionen.

Det finns behov av att se över och utveckla trafikförsörjningsprogrammets målmodell, utformning, innehåll och användbarhet utifrån de erfarenheter och kunskap som har tillfogats under nuvarande programmets giltighetsperiod. Med en förlängning av giltighetsperioden frigörs därtill mer tid att utvärdera pandemins konsekvenser på kollektivtrafiken. Utredningsarbeten ska göras för att relevant och aktuellt underlag tas fram för att underbygga nya programskrivningar. Programmet ska bland annat innehålla tydliga formuleringar om långsiktiga mål, strategisk inriktning, principer för planering samt förutsättningar för kommersiellt marknadstillträde.

Arbetet med målutveckling tillhör ett av de viktigaste momenten i arbetet då syftet är att formulera långsiktiga mål för kollektivtrafikens utveckling i regionen. Utvärdering av nuvarande målmodell inklusive måluppfyllelse är en viktig del i arbetet. Arbetet med målutveckling kommer regelbundet att kommuniceras till trafiknämnden. Det förväntade resultatet är en aktualiserad målmodell med avsedd funktion och adekvata indikatorer. Den målmodell som gemensamt arbetas fram ska fungera stödjande för regionens aktörer, den ska styra mot uppsatta visioner och samtidigt vara en utgångspunkt för regionens prioriteringar och strategiska styrning.

Programmet har inte enbart betydelse för Region Stockholm utan har bäring på flertalet aktörers verksamhet. Av den anledningen tas programmet fram genom ett brett förankringsarbete med interna och externa intressenter. Syftet med en bred förankring och god dialog är inte enbart att skapa delaktighet och kommunicera kring arbetet. Resultat från dialogmöten och workshops kommer att utgöra viktiga inspel till det parallellt löpande utredningsarbetet. Avsikten är att skapa delaktighet och säkra förutsättningar för agerande och sedermera måluppfyllelse. Riktad kommunikation kommer även att ges till allmänhet och övriga intressenter, till exempel genom olika digitala fora.

Arbetets fortgång kommer regelbundet att kommuniceras till trafiknämnden. Trafikförsörjningsprogrammet kommer innehålla politiskt antagna långsiktiga mål för kollektivtrafiken. Därför är det viktigt att inriktningen kontinuerligt diskuteras med en politisk referensgrupp under hela arbetets gång. Att tillse att

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-05

Ärende
TN 2020-0554

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

en sådan grupp tillsätts är därav av hög prioritet tidigt i projektet för att undvika att arbetet tar en riktning som i slutändan inte ligger i linje med politiska beslut. Trafikförvaltningen avser att ta fram en separat tidsplan med struktur för den politiska förankringen inklusive den politiska referensgruppen.

Tidplan för framtagandet av nytt trafikförsörjningsprogram

Arbetet med att ta fram ett nytt program startar under våren 2021 med utredningsarbete och inledande dialog med intressenter. Under 2021 Och 2022 kommer utredningsarbeten genomföras. Under senvåren 2022 planeras ett informationsärende till trafiknämnden med utpekad inriktning för det nya trafikförsörjningsprogrammet. Samrådsmöten sker under 2022. Programförslaget skickas ut på remiss i början av 2023. Efter revidering av inkomna synpunkter från remissinstanserna fastställs trafikförsörjningsprogrammet i trafiknämnden i slutet av 2023 med vidare beslutsgång till regionfullmäktige.

Avslutning

Genom förlängning av giltighetstiden för det nuvarande trafikförsörjningsprogrammet ger det fortsatt igenkänning av programmets strategiska inriktning och långsiktiga mål, både internt och externt, i väntan på ett nytt trafikförsörjningsprogram. Det ger mer tid till att utvärdera konsekvenserna av pandemin och anpassa innehållet i det nya programmet om det görs till nästa mandatperiod istället för den innevarande perioden. Det ger också förbättrad möjlighet att harmonisera med pågående arbeten inom Region Stockholm som t.ex. Kollektivtrafikplan 2050 och regionens hållbarhetsstrategi som kommer ha betydelse för kommande trafikförsörjningsprogram.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet om att förlänga giltighetstiden för nuvarande trafikförsörjningsprogram bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser.

Riskbedömning

Det bedöms inte finnas några risker med att förlänga nuvarande trafikförsörjningsprogram i väntan på att ny version tas fram.

Konsekvenser för miljön

Beslut om förlängning av giltighetstiden bedöms inte innebära några konsekvenser för miljön. Den hållbarhetsbedömning som gjordes i samband

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-05

Ärende
TN 2020-0554

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

med framtagande av nuvarande trafikförsörjningsprogram kommer fortfarande vara aktuell i samband med förlängningen av giltighetstiden då innehållet i programmet inte förändras.

Sociala konsekvenser

Beslut om förlängning av giltighetstiden bedöms inte innebära några sociala konsekvenser. Den hållbarhetsbedömning som gjordes i samband med framtagande av nuvarande trafikförsörjningsprogram kommer fortfarande vara aktuell i samband med förlängningen av giltighetstiden då innehållet i programmet inte förändras.

David Lagneholm
Förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling